

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/177/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212219528
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212219528.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpený Advocate, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: I. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. T., T. XXXX/XD, o vymozenie sumy 258,04 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 15. januára 2013, č. k. 10Er/1478/2012-11, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorický úrad Bratislava, Záhradnícka 60 zo dňa 27. 08. 2012 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, vedenej pod sp. zn. 10Er/1478/2012, EX 18486/12. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. f) zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok), § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1 § 4 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 129/2010 Z. z., § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. v), § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 5 ods. 1, 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Po preskúmaní predloženej úverovej zmluvy vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru zistil, že nebola daná právomoc rozhodcovského súdu na riešenie sporu vyplývajúceho zo zmluvného vzťahu medzi oprávneným a povinným, nakoľko predmetná zmluva ani všeobecné podmienky poskytnutia úveru neposkytujú informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vychádzajúc zo zisteného stavu mal za to, že v danom prípade nebola daná právomoc rozhodcovského súdu na konanie a rozhodovanie v predmetnej veci a oprávnený mal svoj návrh podať na všeobecný súd. Vzhľadom na uvedené rozhodol tak, že zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Vytýkal nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v prekročení rámca preskúmvacej činnosti zverenej zákonom č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov a v jeho nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. Mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Zdôraznil, že formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržiavanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu, tak ako ich vyžaduje ustanovenie § 34 Zákona o rozhodcovskom konaní a preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Zastal názor, že splnenie podmienok zastavenia exekúcie musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu, keďže nemôže vyplývať z vady konania ako je odôvodnené vyššie. V tejto súvislosti poukázal na nález ÚS SR 5/2000. Namietal, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní.

Naviac vytkol aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia. Záverom vytkol, že konajúci súd sa vôbec nezaoberal so splnením podmienok pre vznik spotrebiteľského vzťahu a prioritne nedodržiaval zásadu pacta sunt servanda.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu oprávneného podané nebolo.

Súdca súdu prvého stupňa predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu, nakoľko odvolaniu oprávneného nemienil vyhovieť (§ 374 ods. 4 OSP).

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa (podľa § 205 OSP a § 212 ods. 1 OSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

Z obsahu spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 22. 08. 2012, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., sp. zn. SR 07883/11 zo dňa 18. 08. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30. 08. 2011 a vykonateľnosť dňa 02. 09. 2011. Súdny exekútor doručil súdu prvého stupňa dňa 26. 09. 2012 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, exekučným titulom, plnomocenstvom, výpisom z obchodného registra oprávneného a zmluvou o úvere spolu so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru a zmluvou.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Ohľadom oprávneným namietaného prekročenia rámca preskúmvacej činnosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej

vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013, sp. zn. 4Co 31/2013).

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Podľa § 251 ods. 4 OSP na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu (Exekučného poriadku) sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 OSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 169 ods. 1 OSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Ak súd rozhodol o vykonateľnosti uznesenia až po jeho právoplatnosti (§ 171 ods. 3), uvedie dôvody, pre ktoré viazal vykonateľnosť až na právoplatnosť rozhodnutia.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňajú v sebe aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces.

Ustanovenie § 169 ods. 1 OSP ukladá súdu v písomnom vyhotovení uznesenia uviesť, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. V nadväznosti i na ustanovenie § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení súd musí stručne, jasne a výstižne vysvetliť, akými úvahami sa pri rozhodovaní spravoval a ako vec právne posúdil. Zároveň musí dbať na to, aby odôvodnenie bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť

uznesenie je takto odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu jeho rozhodnutia, a preto musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa preto v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; nieť v ňom miesta pre dohady a domnienky. Jeho účelom je totiž preukázať správnosť rozhodnutia a súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí. Preto musí byť preskúmateľné.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia zistil, že súd prvého stupňa pre svoje rozhodnutie nemal dostatok dôkazov a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné a to najmä z dôvodu, že súd prvého stupňa si od oprávneného nevyžiadal rozhodcovskú zmluvu (z exekučného titulu je zrejmé, že rozhodcovský súd založil svoju právomoc na rozhodcovskej zmluve, ktorá však v spise absentuje), ako ani sa vôbec nezaoberal posúdením jej platnosti, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, pričom nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Uvedeným postupom založil nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacím súdom, a preto je jeho rozhodnutie nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, v rozpore so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 2 Ústavy SR. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia v dôsledku nedostatku dôvodov alebo jeho nezrozumiteľnosti je vždy dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia. Výrok rozhodnutia musí byť dostatočne odôvodnený a dôvody musia byť jasné a presvedčivé. Výrok, ktorý nemá svoj obsah v odôvodnení, nemožno za taký považovať. Nedostatok tohto obsahu sa môže prejavovať v nezrozumiteľnosti a tým aj nepreskúmateľnosti dôvodov, prípadne nedostatku dôvodov, čo nedáva podklad pre výrok. Pritom nie je rozhodujúce, že výrok by bol pri správnom odôvodnení správny. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces a táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) OSP.

Pre vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (ods. 2), v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.